

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ

**ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИ
КЕНГАШИНИ ШАКЛАНТИРИШ ВА
ФАОЛИЯТИНИ САМАРАЛИ
ТАШКИЛ ЭТИШ БҮЙИЧА
УСЛУБИЙ ҚҰЛЛАНМА**

Тошкент - 2024

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ

**ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИ
КЕНГАШИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ВА
ФАОЛИЯТИНИ САМАРАЛИ
ТАШКИЛ ЭТИШ БҮЙИЧА
УСЛУБИЙ ҚҰЛЛАНМА**

Тошкент – 2024 йил

Фуқаролар йиғини кенгашини шакллантириш ва фаолиятини самарали ташкил этиш бўйича услугий қўлланма, 2024. – 18 бет.

Мазкур услугий қўлланма фуқаролар йиғини ҳамда фуқаролар йиғини комиссиялари ҳақида умумий маълумотлар ва фуқаролар йиғини кенгашини шакллантириш ва фаолиятини самарали ташкил этиш бўйича қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилишини таъминлаш мақсадида ишлаб чиқилди.

Қонунчилик ҳужжатлари ўзгариши муносабати билан ушбу қўлланма такомиллаштириб борилади, шу сабабли, қўлланманинг янгиланган санасига эътибор қаратиш лозим.

Ушбу услугий қўлланма тавсиявий хусусиятга эга.

© Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2024 йил

МУНДАРИЖА

Фойдаланилган норматив-хуқуқий ҳужжатлар.....	4
Умумий қоидалар.....	5
Кенгаш таркибини шакллантириш ва фаолиятини ташкил ЭТИШ.....	15

**ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИ КЕНГАШИНИ ШАКЛАНТИРИШ ВА
ФАОЛИЯТИНИ САМАРАЛИ ТАШКИЛ ЭТИШ БҮЙИЧА УСЛУБИЙ
ҚҰЛЛАНМА**

Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 22 апрель “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тұғрисида”ги ЎРҚ-350-сон Қонуни

Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 18 июнь “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини янада такомиллаштириш бүйича құшимча чоратадбирлар тұғрисида”ги 380-сон қарори;

УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Шаҳарчалар, қишлоқлар ва овуллар, шунингдек шаҳарлардаги, шаҳарчалардаги, қишлоқлардаги ҳамда овуллардаги маҳаллалар фуқаролар йиғинлари (бундан буён матнда фуқаролар йиғини деб юритилади) фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлариdir.

 Фуқаролар йиғини фаолиятининг **асосий мақсади** маҳаллий аҳамиятга молик масалаларни ҳудудидаги фуқароларнинг манбаатларидан, ривожланишнинг тарихий ўзига хос хусусиятларидан, шунингдек, миллий қадриятлардан, маҳаллий урф-одатлар ва анъаналардан келиб чиққан ҳолда ҳал қилиш, уларнинг ҳуқуқий маданияти ва ижтимоий фаоллигини ошириш, «Обод ва хавфсиз маҳалла» тамойили асосида ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини **таъминлашдан иборат**.

Фуқаролар йиғини аҳоли манбаатларини ифодалайди ва унинг номидан тегишли ҳудуд доирасида амал қиласиган қарорлар қабул қиласиди.

Фуқаролар йиғинида ўн саккиз ёшга тўлган ва тегишли ҳудудда доимий яшаётган шахслар қатнашади.

Фуқаролар йиғини органлари қўйидагилардир:

- фуқаролар йиғини кенгashi;
- фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар;
- тафтиш комиссияси.

ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИ:

- фуқаролар йиғини раисини, унинг ўринбосарларини (фуқаролар йиғини раисининг кексалар ва фахрийлар ишлари ҳамда ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчиларини) ва маслаҳатчиларини, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссияларнинг ҳамда тафтиш комиссиясининг раисларини ва аъзоларини сайлайди;
- фуқаролар йиғини раиси маслаҳатчиларининг ва фуқаролар йиғини кенгаши девонининг миқдор таркибини белгилайди, фуқаролар йиғини раисининг тақдимиға кўра фуқаролар йиғинининг масъул котибини тасдиқлайди;
- фуқаролар йиғини кенгаши ва фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар фаолиятининг асосий йўналишларини белгилайди;
- фуқаролар йиғинининг фаолият дастурини ва харажатлар сметасини, ҳудудни комплекс ривожлантиришни таъминлашга, тегишли ҳудуд доирасида ободонлаштиришга, кўкаламзорлаштиришга ва санитария ҳолатини яхшилашга қаратилган тадбирлар режаларини тасдиқлайди;
- аҳолининг ижтимоий ночор қатламларини қўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади, ушбу мақсадда марказлаштирилган тарзда ажратиладиган давлат маблағларидан қонунчиликда белгиланган тартибда мақсадли ва самарали фойдаланишини таъминлайди;
- ҳар чоракда камида бир марта фуқаролар йиғини раисининг, унинг ўринбосарларининг (фуқаролар йиғини раисининг кексалар ва фахрийлар ишлари ҳамда ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчиларининг) ва маслаҳатчиларининг, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ҳамда тафтиш комиссияси раисларининг, шунингдек ҳудуддаги таълим муассасалари раҳбарларининг ҳисботларини эшитади;
- ички ишлар органлари таянч пунктлари ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бўйича инспекторларининг ҳисботларини белгиланган тартибда эшитади;

- тегишинча аҳоли биритирилган туман (шаҳар) кўп тармоқли марказий поликлиникалари, оиласий поликлиникалар ва оиласий шифокор пунктлари раҳбарларининг профилактика қўрикларини ҳамда скрининг дастурларини амалга ошириш, фуқароларнинг репродуктив саломатлигини сақлаш, соғлом турмуш тарзини ва тўғри овқатланишни шакллантириш ҳолати, ижтимоий аҳамиятга молик касалликларнинг ҳамда атрофдагилар учун хавфли бўлган касалликларнинг тарқалиши, фуқаролар соғлиғига таъсир этувчи омиллар, шу жумладан тегишли ҳудуднинг санитария-эпидемиологик осойишталиги тўғрисидаги ахборотини эшитади;
- тегишли ҳудудда қонунлар ва бошқа қонунчилик ҳужжатларининг ижро этилиши, шу жумладан тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этилиши, коммунал хизмат кўрсатиш ташкилотлари томонидан коммунал хизматлар кўрсатиш сифати, имаратлар қуриш ҳамда ҳовлилар ва уйлар атрофидаги ҳудудларни сақлаш қоидаларига риоя этилиши, шунингдек экин майдонларидан самарали фойдаланилиши ва ерларни муҳофаза қилиш устидан жамоатчилик назоратини амалга оширади;
- халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгашига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларининг аъзолари номзодлари бўйича тавсиялар тақдим этади;
- халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгашларининг мажлисларида муҳокама қилиш учун участка сайлов комиссияси аъзолигига номзодлар тақдим этади;
- референдум ўтказувчи тегишли округ комиссияларига референдум ўтказувчи участка комиссиялари аъзолигига номзодлар тақдим этади;
- сайлов комиссияларига фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан кузатувчилар юборади;
- тўйлар ва бошқа маросимларни ўтказиш юзасидан тавсиялар беради;
- ҳар чоракда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар, туманлар ва шаҳарлар ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг фуқаролар йиғинлари фаолияти соҳасига кирувчи масалалар юзасидан ҳисоботларини эшитади. Фуқаролар

- йиғинларининг ҳисоботлар түғрисидаги баённомалари тегишинча Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгashi, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлариға юборилади, улар бу баённомаларнинг ҳисобини юритади, фуқаролар йиғинларининг мурожаатлари кўриб чиқилиши устидан назоратни амалга оширади;
- атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ҳудуднинг санитария ҳолати, уни ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштириш масалалари юзасидан ўз ваколати доирасида тегишли ҳудудда жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг ҳисоботларини эшитади ҳамда уларнинг натижалари бўйича қарорлар қабул қиласди;
- ўз маблағларини шакллантиради, фуқаролар йиғини мол-мулкига эгалик қиласди, ундан фойдаланади ва уни тасарруф этади, молиявий маблағларнинг сарфланиши устидан назоратни ташкил этади;
- ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш, тегишли ҳудудни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва санитария жиҳатдан тозалаш, кам таъминланган оиласаларга уларнинг уйлари ва квартиralарини таъмирлашда, шунингдек коммунал хизматлари ҳақини тўлашда ёрдам кўрсатиш учун ихтиёрийлик асосида жисмоний шахслардан маблағ йиғиши, юридик шахсларнинг маблағларидан шартнома асосида фойдаланиш түғрисида қарорлар қабул қиласди;
- атроф муҳитни муҳофаза қилишга кўмаклашади;
- гузарлар барпо этиш масалаларини кўриб чиқади;
- маъмурий-ҳудудий бирликлар, маҳаллаларнинг чегараларини ўзgartириш, маҳаллалар, кўчалар, майдонлар ва бошқа объектларга ном бериш ва уларнинг номини ўзgartириш ҳақида тегишли туманлар, шаҳарлар давлат органларига илтимосномалар киритади;
- ҳар бир дехқон хўжалигини хўжалик китобига киритиб, унда дехқон хўжалигининг таркиби түғрисидаги, хўжалик бошлиғи ёки унинг вазифасини бажарувчи шахс ҳақидаги, шунингдек дехқон хўжалигининг ташкилий-хуқуқий шакли (юридик шахс ташкил этган ёки ташкил этмаган ҳолда) түғрисидаги маълумотларни қайд этиб қўяди;

- коммунал тўловлар ундирилишини таъминлаш, иссиқлик ва электр энергиясидан, иссиқ ва совуқ сувдан тежамли фойдаланиш бўйича тадбирлар ўтказишида, тегишли ҳудудни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, уйлар ва ҳовлиларни намунали сақлашга доир ишларни ихтиёрийлик асосида ташкил этишида шартнома асосида кўмаклашади;
  - давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, банклар, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва бошқа ташкилотлар билан биргалиқда кам таъминланган оилалардан бўлган ёшларга, шу жумладан уларга никоҳ тузишида ва тўй тадбирларини ўтказишида қўшимча моддий ёрдам кўрсатади;
  - тегишли ҳудуд доирасида жойлашган (яшаётган) тадбиркорлик фаолияти субъектлари, шу жумладан оилавий тадбиркорлик субъектлари томонидан кредитлар олинишида белгиланган тартибда кафил бўлади.
  - кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш ва вояга етмаган болалари бўлган муҳтоҷ оилаларга, икки ёшга тўлмаган болалари бор ишламайдиган оналарга, шунингдек бюджет ташкилотларида ишлайдиган оналарга ҳамда уларнинг ўрнини босувчи шахсларга нафақалар тайинлаш тўғрисидаги масалаларни фуқаролар йиғини ҳудуди бўйича назарда тутилган харажатлардан келиб чиқсан ҳолда ҳал этади, оилаларни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлаш мақсадларига марказлаштирилган тарзда ажратиладиган маблағлардан мақсадли ва самарали фойдаланишини таъминлайди.
  - фуқаролар йиғини ҳудудида хотин-қизлар ва болаларга нисбатан тазиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган ёхуд бундай тазиқ ўтказиш ва зўравонлик содир этишга мойил бўлган шахсларни аниқлашда, шунингдек бундай шахслар билан олиб бориладиган профилактика ишларида иштирок этади.
- Фуқаролар йиғини қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.*

Фуқаролар йиғинининг қарорларини бажариш ва фуқаролар йиғини мажлислари оралиғидаги даврда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг жорий фаолиятини амалга ошириш учун фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан фуқаролар йиғинининг кенгаши шакллантирилади.

Фуқаролар йиғини кенгаши коллегиал орган бўлиб, унинг таркибиға фуқаролар йиғинининг раиси, унинг маслаҳатчилари (фуқаролар йиғини раисининг ёшлар масалалари бўйича ҳамда кексалар ва фахрийлар ишлари бўйича маслаҳатчилари), маҳалланинг хотин-қизлар фаоли, кўчабоши, уйбоши, шунингдек, ҳудуддаги мактабгача таълим ва таълим муассасалари, оиласвий шифокор пунктлари ва оиласвий поликлиникаларнинг раҳбарлари киради.

Фуқаролар йиғинларида фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича қўйидаги комиссиялар тузилади:

- яраштириш комиссияси;
- маърифат ва маънавият масалалари бўйича комиссия;
- ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича комиссия;
- хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия;
- вояга етмаганлар, ёшлар ва спорт масалалари бўйича комиссия;
- тадбиркорлик фаолияти ва оиласвий бизнесни ривожлантириш масалалари бўйича комиссия;
- Олдинги таҳиррга қаранг.
- экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия;
- жамоатчилик назорати ва истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича комиссия.

Тегишли ҳудуддаги муаммоларнинг долзарблигига қараб, фуқаролар йиғини томонидан фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича бошқа комиссиялар ҳам тузилиши мумкин.

Комиссияларга раҳбарлик, қоида тариқасида, фуқаролар йиғини **раиси ва унинг маслаҳатчилари томонидан амалга оширилади.**

Комиссия аъзоларини сайлаш очиқ ёки яширин овоз бериш йўли билан, фуқароларнинг қонунда белгиланган сайлов ҳуқуqlари кафолатлари таъминланган ҳолда амалга оширилади. Комиссия таркибига номзоди кўрсатилган шахс фуқаролар йиғинида (фуқаролар вакилларининг йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг **ярмидан кўпи** уни ёқлаб овоз берган тақдирда **сайланган ҳисобланади**.

Тафтиш комиссияси фуқаролар йиғинининг **молия-хўжалик фаолиятини текшириш учун тузилади**.

Тафтиш комиссияси ўз фаолиятида мустақилdir ва фақат фуқаролар йиғинига ҳисобдор бўлади.

Тафтиш комиссияси аъзолари бир вақтнинг ўзида фуқаролар йиғини бошқа органининг аъзоси бўла олмайди.

Фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва тафтиш комиссияси ўз фаолиятини фуқаролар йиғини томонидан тасдиқланадиган низомлар асосида амалга оширади.

Фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва тафтиш комиссияси тўғрисидаги намунавий низомлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади.

ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИ КЕНГАШИ:

- фуқаролар йиғини мажлисини (фуқаролар вакилларининг йиғилишини) чақиради;
- ҳар ойда фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссияларнинг ҳисботларини эшитади ҳамда уларнинг ишини мувофиқлаштиради;
- Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари депутатларига уларнинг сайловчилар билан учрашувларини уюштиришда,

- фуқароларни қабул қилишда, уларга ўз сайлов округларида бошқа ваколатларини амалга оширишда кўмаклашади;
- оммавий-сиёсий, маданий-маърифий, спорт тадбирлари ва бошқа тадбирлар ўтказилишига кўмаклашади;
- хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга, уларнинг жамият ҳаётидаги, оилада маънавий-ахлоқий муҳитни шакллантиришдаги, ёш авлодни тарбиялашдаги ролини оширишга қаратилган чора-тадбирларни кўради;
- рўйхатдан ўтмаган диний ташкилотлар фаолият кўрсатишининг олдини олиш, фуқароларнинг диний эътиқод эркинлиги ҳуқуқига риоя этилишини таъминлаш, диний қарашларни мажбуран сингдиришга йўл қўймаслик чора-тадбирларини кўради, мазкур масалада ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари билан ҳамкорлик қиласди;
- диний ташкилотлар ноқонуний фаолиятининг олдини олиш бўйича тегишли давлат органлари билан ҳамкорлик қиласди;
- жазони ижро этиш муассасаларидан озод этилган ёки афв этилган шахсларни жамиятга ижтимоий мослаштиришда тегишли давлат органлари билан ҳамкорликда манзилли ва профилактик чора-тадбирларни амалга оширади;
- ёш авлодни тарбиялаш масалалари юзасидан таълим муассасалари билан ҳамкорлик қиласди;
- тегишли ҳудудда яшовчи фуқаролар бандлигини таъминлашга, шу жумладан, оилавий тадбиркорлик ва касаначиликни ташкил этишга кўмаклашади;
- тегишли ҳудуддаги аҳолининг ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, моддий маданий мерос объектларини яроқли ҳолда сақлаш, қабристонлар барпо этиш, реконструкция қилиш, таъмирлаш ва яроқли ҳолда сақлашга доир ишларда ихтиёрийлик асосида қатнашишини ташкил этади, ана шу мақсадларда туман (шаҳар) ижро этувчи ҳокимият органи ажратадиган моддий маблағлардан ва бошқа воситалардан, ўз маблағларидан фойдаланади, жамоатчилик ёрдамини (ҳашарларни) уюштиради, кўриклар ва танловлар ўтказади;

- томорқа ер эгаларининг фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашади;
- тегишли ҳудудда жамоат тартибини ва жамоат хавфсизлигини таъминлашда, шу жумладан, фуқароларнинг келиши ва кетишини ҳисобга олишни ташкил этишда, вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ҳамда ҳуқуқбузарликлар профилактикасига доир ишларда ва уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга кўмаклашади;
- аҳоли коммунал хизматлар ҳақини тўлиқ тўлашини таъминлаганлиги учун фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига шартнома асосида ўтказиладиган маблағларни кам таъминланган оиласарга коммунал хизматлар ҳақини тўлашда ёрдам бериш, фуқаролар йиғинлари органларининг ходимларини рағбатлантириш учун, шунингдек, ободонлаштириш ва қўкаламзорлаштиришга оид ишларни ўтказишга сарфлайди;
- кам таъминланган оиласарга уларнинг уйлари ва квартираларини таъмирлашда, шунингдек, коммунал хизматлар ҳақини тўлашда ёрдам кўрсатиш учун ихтиёрийлик асосида жисмоний шахслардан маблағ йиғиши, юридик шахсларнинг маблағларидан шартнома асосида фойдаланиш тўғрисида қарорлар қабул қиласди;
- эгасиз мол-мulkни, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига мерос тариқасида ўтган мол-мulkни, шунингдек, даволаш муассасаларида турганлиги муносабати билан вақтинча бўлмаган ёлғиз шахсларнинг мол-мulkини, ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасаларида ёки васийлик ва ҳомийликда турган, оиласа тарбияга топширилган етим болаларнинг, ота-онаси қарамоғидан маҳрум бўлган болаларнинг мол-мulkини сақлаш чораларини кўради;
- кам таъминланган оиласардан бўлган ёшларга, жумладан, никоҳ ва бошқа тўй тадбирларини, шунингдек, дағн маросимларини ўтказишда ҳомийларни жалб қилиш орқали қўшимча моддий ёрдам кўрсатади;
- ер участкаларини бериш (реализация қилиш) масалаларини кўриб чиқишида иштирок этиш учун туман (шаҳар) комиссиясига ўз вакилини юборади.

Фуқаролар йиғини кенгашининг мажлиси фуқаролар йиғини раиси томонидан, заруратга кўра, лекин ойида камида бир марта ўтказилади.

КЕНГАШ ТАРКИБИНИ ШАКЛАНТИРИШ ВА ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

 Кенгаш фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан **10 — 15 нафар** аъзодан иборат таркибда тузилади ҳамда туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилик кенгаши қарори билан тасдиқланади.

 Кенгаш аъзолари сони фуқаролар йиғинидаги аҳоли сони ҳамда *иши ҳажмига қараб белгиланади*.

Кенгаш таркибига маҳалладаги хотин-қизлар фаоли, маҳаллада истиқомат қиласиган ҳамда бой ҳаётий ва амалий тажрибага эга, аёлларнинг муаммоларидан яқиндан хабардор бўлган, фаол ҳамда ташаббускор, аҳоли орасида обрў-эътиборга эга бўлган хотин-қизлар, зиёли онахонлар, тадбиркор аёллар, ҳудуддаги таълим ва тиббиёт муассасаларида раҳбарлик лавозимларида фаолият юритаётган хотин-қизлар, отинойилар, психологлар **киритилиши мумкин**.

Кенгаш фаолияга маҳалла ҳудудида истиқомат қилаётган, ҳаётий тажрибага, аҳоли ўртасида обрў-эътиборга эга бўлган, салоҳиятли, фаол аёл раҳбарлик қиласи.

 Маҳалладаги хотин-қизлар фаоли хотин-қизлар билан ишлаш бўйича Кенгаш фаолиятини ташкил этади ва мувофиқлаштириб боради.

КЕНГАШ РАИСИ:

Кенгаш фаолиятига умумий раҳбарлик қиласи;

Кенгаш мажлисларини чақиради ва раислик қиласи;

Кенгашнинг жорий ишларини ташкил қиласи;

фуқаролар йиғини, фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида Кенгашнинг номидан вакил бўлади;

Кенгаш номидан чиқадиган ҳужжатларни имзолайди;

Кенгаш фаолиятига оид ўқув-методик кўрсатмалар ҳақида аъзоларни ўз вақтида хабардор қилади ва ижроси амалга оширилишини таъминлайди;

Кенгаш фаолиятини таҳлил қилиш ва уни янада такомиллаштириш бўйича тадбирлар ишлаб чиқади;

Кенгашнинг самарали ишини таъминлаш бўйича бошқа ваколатларни амалга оширади.

Кенгаш раиси ушбу Кенгашга юқлатилган вазифаларни унинг аъзолари ўртасида тақсимлайди ҳамда вазифаларнинг бажарилишини таъминлайди.

Кенгаш ўзининг биринчи ташкилий йиғилишида аъзолар ичидан Кенгаш раисини, унинг ўринбосарини ва Кенгаш котибини сайлади.

Кенгаш раиси ўринбосарининг вазифалари Кенгаш раиси томонидан маҳалладаги хотин-қизлар фаоли билан **келишган ҳолда белгиланади**.

Кенгаш раиси узрли сабабларга кўра бўлмаган ҳолларда, раис ўринбосари унинг вазифасини бажаради.

Кенгаш котиби йиғилишларнинг баённомасини юритади ва қарорлар ижросини назорат қилади.

Кенгаш йиғилишлари заруратга қараб, **Бироқ ҳар чорақда камида бир марта ўтказилади.**

Кенгашга ажратилаётган хоналарни зарур жиҳозлар билан таъминлаш, хоналарни таъмиrlаш, Кенгаш аъзоларини моддий рафбатлантириш харажатлари тегишли ташкилотлар, жамғармалар ҳамда қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

Құйидагилар Кенгашнинг иш фаолияти усуллари ҳисобланади:

индивидуал сұхбат;

индивидуал маслақат (таълим олиш, иш фаолиятидаги муаммолар, шахслараро муносабатлар, шахсий муаммолар бўйича);

анкета сўрови;

психологик ташхис қўйиш;

психологик, педагогик ва ҳуқуқий маслақат, психологик коррекция;

тренинг (ўзаро муносабатлар ва касбий муваффақиятга эришишга кўмаклашувчи қизиқарли ва самарали машқлар);

давра сұхбати;

маънавий-маърифий тадбир;

психолог билан психологик компетентлилик ва юзага келаётган муаммоли вазиятларни самарали ечиш кўникмасини ривожлантирувчи турли формат (маъруза, семинар, клуб)да мавзули учрашувлар.

Кенгаш ўз фаолияти юзасидан **ҳар ойда туман (шаҳар)** оила ва хотин-қизлар бўлимига, **Йилнинг ҳар чорагида** фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши)га **ҳисобот бериб боради**.

Кенгаш фаолиятини туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими мувофиқлаштиради, методик-амалий жиҳатдан кўмаклашади, Кенгашнинг иш режасини тасдиқлайди, чораклик, ярим йиллик ва йиллик фаолияти мониторингини юритади.

Туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими томонидан мунтазам равища «**Аёллар маслаҳат кенгашлари**» раҳбарлари ва аъзоларининг билим ва малакаларини ошириш чоралари қўрилади.

Кенгаш фуқаролар йиғинлари ҳузуридаги Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш ва Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссиялар билан қўйидаги ҳолатларда ўзаро ҳамкорлик қиласи:

- хотин-қизларнинг муаммоларига комплекс ёндашиш зарурияти туғилганда;
- муаммоли масалаларни ҳал этиш мурожаат этган хотин-қизларнинг оила аъзолари билан боғлиқ бўлганда;
- хотин-қизларнинг фарзанд тарбиясидаги ҳамда оилаларда маънавий муҳит барқарорлигини таъминлашдаги ролини оширишга оид таклифлар ишлаб чиқища;
- хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлашга тўсиқ бўлаётган муаммоларни бартараф этишда.